

Lihtsaid fakte tuberkuloosist

Tänapäeval ei tohiks enam keegi arvata, et tuberkuloos on kellegi teise probleem, mis teda ei puuduta. Tuberkuloos on haigus nagu iga teinegi – sellesse haigestumine ei sõltu inimese soost ega vanusest, haridusest ega sissetuleku suurusest. Sellesse haigestutakse igas riigis ja maailmajaos sõltumata rahvusest ja rassist. Tuberkuloosi põevad nii vanad kui noored, pikad ja lühikesed. Mõned neist on kõrgelt haritud, teised kirjaoskamatud.

Paljud arvavad, et tuberkuloosist on saanud haigus, mida enam ei eksisteeri ning seetõttu ei kujuta ka endast mingit ohtu. Teised aga leiavad, et tuberkuloos puudutab vaid neid, kel on elus vähem õnne olnud ja kes elavad kehvades elutingimustes. Tegelikult leidub haigestunute hulgas nii õpilasi, üliõpilasi, ametnikke, raamatupidajaid, torumehi, meditsiinitöötajaid, IT-spetsialiste, müügimehi kui ka sõjaväelasi.

Maailma Terviseorganisatsiooni viimastel andmetel haigestub tuberkuloosi igal aastal umbes 9 miljonit inimest. Euroopas haigestub sellesse iga päev ligi 1000 inimest.

Eestis registreeritakse igal aastal umbes 300 uut tuberkuloosijuhtu. 2012. aastal oli neist noorim kahe ja vanim 98-aastane.

Igaüks võib haigestuda tuberkuloosi!

Mis on tuberkuloos?

Tuberkuloos on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele õhu kaudu piisknakkusena. Tuberkuloosi põhjustab bakter, mis enamikul juhtudel kahjustab kopsu, kuid võib kahjustada ka teisi organeid.

Kõige efektiivsem viis haiguse leviku takistamiseks on selle võimalikult varajane avastamine ja ravikuuri lõpule viimine. Seetõttu on väga oluline tuberkuloos juba selle algstaadiumis ära tunda.

Tuberkuloos on ravitav kui ravi alustatakse õigeaegselt!

Kuidas tuberkuloos levib?

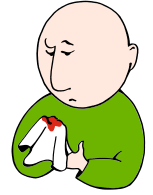
Kui tuberkuloosi haigestunu köhib, aevastab, sülitab või naerab, võivad tuberkuloosi bakterid sattuda õhku. Kinnises ruumis võivad need püsida õhus pika perioodi jooksul. Kui teised inimesed hingavad sisse seda sama õhku, võivad bakterid sattuda ka nende organismi.

Inimesi, kes viibivad lahtist kopsutuberkuloosi põdeva isikuga ühes ja samas kinnises ruumis, ohustab tõsine risk ka ise nakatuda.

Millised on tuberkuloosi peamised sümptomid?

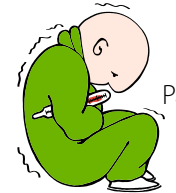
Köha, mis on kestnud üle kolme nädala

Köhaga kaasnev rögaeritus või veriköha

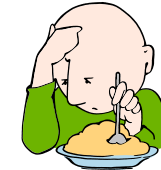
Öine higistamine

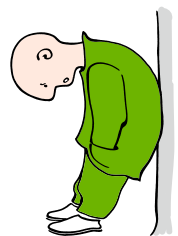
Palavik

Kaalulangus

Söögiisu langus

Nõrkus ja väsimus

Nende sümptomite esinemisel pöördu arsti poole! Ära kahtle!

Kui märkad neid sümptomeid oma lähedasel, soovita ka temal viivitamatult pöörduda arsti poole. Ole talle vajadusel toeks.

Riskifaktorid

Olgugi, et tuberkuloosi võib haigestuda igaüks, on mõned inimesed siiski suuremas ohus.

Nende seas on:

- inimesed, kellel on olnud lähikontakt tuberkuloosi haigestunuga
- inimesed, kes on varem põdenud tuberkuloosi
- inimesed, kes tarvitavad alkoholi rohkem kui neljal päeval nädalas
- inimesed, kes süstivad või tarvitavad muul moel narkootikume
- inimesed, kes saavad keemiaravi, kortikosteroid- või muud immuunsust nõrgendavat ravi
- inimesed, kellel on nõrgenenud immuunsüsteem ning kellel on:
 - HIV-nakkus (viirus, mis põhjustab AIDS-i)
 - diabeet
 - raske neeruhaigus
 - madal kehakaal

**Kui sul on vähimgi kahtlus, et võid põdeda tuberkuloosi, lase end testida!
See on ainuke võimalus omada kontrolli oma elu ja tervise üle.**

Kuidas tuberkuloosi ravitakse?

Enamikul juhtudel on tuberkuloos ravitav, eriti kui raviga alustatakse haiguse varajases staadiumis ning ravikuur viiakse lõpuni. Ravimiteks on erinevad antibiootikumid ja ravi kestab vähemalt pool aastat.

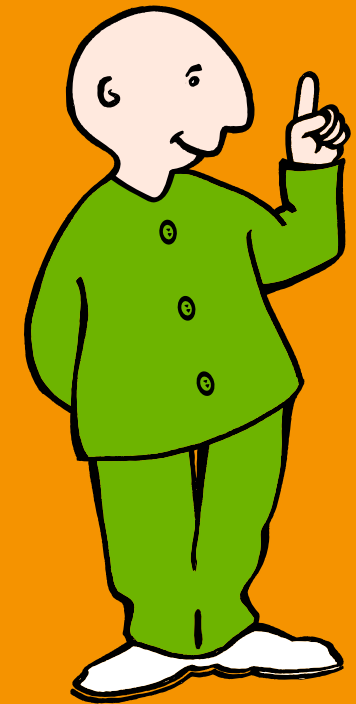
- Ravi on kõikidele tasuta!
- Kui tuberkuloosi ei ravita, võib see lõppeda surmaga.

Mida varem raviga alustatakse, seda väiksem on oht haiguse süvenemiseks ja nakkuse levimiseks.

Kas teadsid, et:

- Tuberkuloosibakter satub õhku kui tuberkuloosi põdev inimene köhib, aevastab, sülitab või naerab.
- 1 köhahoog = 5 minutit rääkimist.
- Üks nakkusohtlik inimene võib nakatada 15-20 inimest aastas.
- Tuberkuloos ei levi kätlemisel, samade toidunõude või pesemisruumi kasutamisel tuberkuloosi haigestunud inimesega.

Lisainfot leiad aadressilt
www.terviseinfo.ee/tuberkuloos

Igaüks võib
haigestuda
tuberkuloosi

tubidu

Väljaandja:

 Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development